

SCHRIFTELIJKE VRAAG

nr. 176
van **ROBRECHT BOTHUYNE**
datum: 14 januari 2019

aan **PHILIPPE MUYTERS**
VLAAMS MINISTER VAN WERK, ECONOMIE, INNOVATIE EN SPORT

Samenwerking VDAB en Actiris - Interregionale arbeidsmobiliteit

De mismatch op de Vlaamse arbeidsmarkt is een bekend probleem. De arbeidsmarkt trekt weer aan, wat positief is, maar dit zal de spanningsindicator (aantal werkzoekenden per openstaande vacature) alleen enkel scherper stellen: meer vacatures en minder werkzoekenden. We moeten nagaan hoe we daarop kunnen inspelen. De oplossing ligt onder meer in een versterkte mobiliteit op onze arbeidsmarkt: mobiliteit tussen bedrijven en sectoren, maar ook geografisch tussen regio's en landen.

1. Kan de minister de interregionale pendelcijfers voor 2017 geven zoals het steunpunt Werk die publiceert?

Graag het totale aantal per jaar en opdeling per jaar naar:

- a) regio van tewerkstelling;
- b) leeftijdscategorie;
- c) gender;
- d) opleidingsniveau.

2. Kan de minister de interregionale pendelcijfers voor 2017 geven zoals de federale enquête naar de arbeidskrachten (EAK) die opgeeft?

Graag het totale aantal per jaar en opdeling per jaar naar:

- a) regio van tewerkstelling;
- b) leeftijdscategorie;
- c) gender;
- d) opleidingsniveau.

3. Hoe verhouden die cijfers zich ten opzichte van voorgaande jaren?
4. Via welke interventies worden Brusselse werkzoekenden gemotiveerd om via VDAB in Vlaanderen werk te zoeken/vinden?
5. Via welke interventies worden Vlaamse werkzoekenden gemotiveerd om via Actiris in Brussel werk te zoeken/vinden?
6. Hoever staat Actiris inzake de migratie van hun IT systemen zodat de interregionale uitwisseling van gegevens bevorderd kan worden?
7. Hoe evalueert de minister de bestaande samenwerkingsovereenkomst? Zijn er punten waar zal bijgestuurd worden? Zo ja, welke?
8. Er zal ook meer worden ingezet op taalopleidingen op de werkvloer.

Wordt hier in extra budgetten voorzien? Speelt omgekeerd ook het Brusselse Hoofdstedelijke Gewest in op taalopleidingen voor Nederlandstalige werkzoekenden die in Brussel aan de slag kunnen (binnen een Franstalige onderneming)?

9. Zal een vernieuwd samenwerkingsakkoord gesloten worden tussen VDAB en Actiris voor de komende jaren? Zo ja, wat zijn de cruciale punten waarrond gewerkt zal worden? Wat is de doelstelling om mensen vanuit Vlaanderen naar Brussel te laten werken en omgekeerd?
10. Hebben ook andere gewesten een lijst met knelpuntberoepen? Zo ja, wat is hiervan de verhouding tegenover de Vlaamse lijst met knelpuntberoepen?

ANTWOORD

op vraag nr. 176 van 14 januari 2019

van **ROBRECHT BOTHUYNE**

1. De interregionale pendelcijfers zoals het steunpunt Werk die publiceert zijn beschikbaar van 2006 tot en met 2016 en zijn raadpleegbaar op <https://www.steunpuntwerk.be/node/3133>
2. Pendelcijfers EAK 2017: Zie bijlage
3. Evolutie voorgaande jaren: zie <https://www.steunpuntwerk.be/node/3133>
4. Vlaamse knelpuntvacatures worden automatisch met Actiris uitgewisseld. Dit geldt ook voor vacatures op de luchthaven. Daarnaast worden vacatures via VDAB-bemiddelaars doorgestuurd naar een gespecialiseerd team van Actiris. Dit team staat in voor de toeleiding van Brusselse werkzoekenden. VDAB levert op jaarbasis 1.500 vacatures aan waarvoor Actiris gemiddeld 6 werkzoekenden per vacature mobiliseert. Het resultaat van die samenwerking wordt bij Actiris gemeten op basis van DIMONA gegevens. Voor 2018 zal het resultaat eind februari 2019 gekend zijn. Actiris informeert alle nieuw-ingeschreven werkzoekenden over het aanbod om via VDAB beroepsopleiding te volgen of bemiddeld te worden naar vacatures in Vlaanderen. Geïnteresseerde Brusselse werkzoekenden nemen vervolgens deel aan een gezamenlijke infosessie van VDAB en Actiris, van waaruit ze kunnen gemandateerd worden naar een dienstverlening bij VDAB.
5. Brusselse vacatures worden regelmatig op de VDAB website gepubliceerd en worden op die manier gematcht met Vlaamse werkzoekenden. Er zijn echter geen specifieke acties om de mobiliteit richting Brussel te faciliteren. De klemtoon van de samenwerking ligt op mobiliteit richting Vlaanderen.
6. Actiris is stap voor stap aan het werken om hun IT systemen te vernieuwen. VDAB heeft in kader van uitwisseling van de vacatures voor Aviato gezorgd dat de vacatures via de API-manager (Application Programming Interface) ter beschikking staan. Dit wil zeggen dat zowel Aviato als Actiris via dezelfde API-manager de data ophaalt. Op langere termijn kan dit ook toegepast worden voor de uitwisseling van de vacatures tussen Actiris, Forem, ADG en VDAB.
7. Het huidige samenwerkingsakkoord (van 2011) tussen de Vlaamse en de Brusselse Regering kan ik positief evalueren. Dit akkoord is het kader geweest waarbinnen de samenwerking tussen VDAB en Actiris zich de voorbije jaren sterk heeft kunnen ontwikkelen. Denk maar aan:
 - a. de uitwisseling van de vacatures en het verwijzen van Brusselse werkzoekenden vanuit Actiris. Dit was de start van een formele samenwerking om interregionale mobiliteit op te starten.
 - b. de samenwerking van VDAB en Actiris in het Luchthavenhuis, waar beide organisaties antwoorden proberen te bieden op de noden van werkgevers van de luchthaven.
 - c. de samenwerking tussen VDAB en Actiris in de Brusselse werkwinkels
 - d. de verschillende crisis-cellen die werden opgericht naar aanleiding van de grote collectieve ontslagen, herstructureringen of faillissementen waar meer dan 50 werknemers uit het andere Gewest waren betrokken.

De voorbije vijf jaren zijn er heel wat nieuwe dynamieken ontstaan, waardoor ik merk dat het akkoord van juni 2011 aan vernieuwing toe is. Denk maar aan het akkoord tussen VDAB en Actiris, dat bemiddeling van Brusselse werkzoekenden door VDAB mogelijk maakt, en aan de campagnes van Actiris met Vincent Kompany om Brusselaars aan te zetten Nederlands te leren.

Op dit moment lopen de onderhandelingen met Minister Gosuin over het afsluiten van een nieuwe samenwerkingsakkoord tussen beide regeringen. We willen in deze overeenkomst de focus leggen op:

- het uitvoeren van een tweejaarlijkse gezamenlijke arbeidsmarktanalyse voor Vlaanderen en Brussel, van waaruit concrete doelstellingen worden afgeleid voor VDAB en Actiris
- het verder uitwerken van de interregionale mobiliteit volgens het concentrisch migratiemodel
- de samenwerking tussen VDAB en Actiris verder uitbouwen om de competenties van de Brusselse werkzoekenden te verhogen zodat ze kunnen toegeleid worden naar vacatures in Vlaanderen.

8. Bij VDAB worden taalopleidingen opgenomen in de reguliere budgetten.
De vraag of het Brussels Hoofdstedelijk gewest inspeelt op taalopleidingen voor Nederlandstalige werkzoekenden moet door Actiris worden beantwoord. De minister is niet bevoegd voor Actiris.
9. VDAB en Actiris hebben een samenwerkingsakkoord afgesloten voor de periode 2018-2020. Deze overeenkomst regelt de gezamenlijke dienstverlening, die zich focust op het verhogen van de competenties van Brusselaars en het bemiddelen van Brusselaars op vacatures in Brussel en Vlaanderen (via VDAB). Er zijn geen doelstellingen rond Vlamingen die in Brussel aan het werk gaan.
10. De vergelijking van de lijsten knelpuntberoepen omwille van een tekort op de arbeidsmarkt toont inderdaad aan dat de werkgevers van de drie gewesten grotendeels naar dezelfde profielen zoeken, namelijk: verpleegkundigen, ICT-personeel, vrachtwagen- en buschauffeurs, technisch onderhoudspersoneel en bouwtechnici.
In Brussel zijn er een aantal bijkomende specifieke knelpuntberoepen zoals vertaler, lesgevers talen, onderwijzend personeel voor zowel lager als secundair onderwijs, kinderverzorgster en een aantal gespecialiseerde bedienden.

Een aantal van de Vlaamse knelpuntberoepen waarvoor er een tekort is aan kandidaten komen ook terug in Wallonië en Brussel. Voor een aantal beroepen waarbij een tekort aan kandidaten is in Vlaanderen, -zoals bijvoorbeeld chef kok, bakker, bediener bouwplaatsmachines, landmeter, werfleider, residentieel elektrotechnisch installateur-, is er in Wallonië eerder een probleem van kwalitatieve aspecten, arbeidsomstandigheden of mobiliteitsproblemen.

Maar er zijn ook meerdere beroepen waarvoor Vlaamse werkgevers onvoldoende kandidaten vinden (kwantitatief tekort) en die geen knelpuntberoep zijn in Wallonië zoals bijvoorbeeld kraanbestuurder, calculator bouw, insteller-bediener CNC, operator chemie, drukker, kinesist in loondienst, zorgkundige, trein- en metrobestuurder. Een aanzienlijk aantal beroepen waarvoor in Vlaanderen een tekort aan kandidaten is, is minder een probleem in Brussel. Hierbij bijvoorbeeld insteller-bediener CNC, operator chemie, technicus voertuigen, kraanbediener en -monteur, installateur datacommunicatie, drukker, autobus en autocar-chauffeur, trein- en metrobestuurder, expediteur en douanedeclarant, zorgkundige, kinesist (in loondienst).

Het zijn bijgevolg die vacatures waar de interregionale werking tussen VDAB, Forem en Actiris prioriteit aan geeft.

BIJLAGE

EAK cijfers 2017